

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

Til:

Fra:

Vår ref.
08/1087-20/SF-422, SF-537, SF-
711, SF-821, SF-906//HW

Dato:
03.11.2009

Anonymisert versjon av uttalelse om forskjellsbehandling på grunn av etnisitet

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til klage fra A av 29. september 2008.

A mener at sønnen B og pårørende ble systematisk dårlig behandlet og trakassert av helsepersonell. Klagen gjelder medisinsk behandling og oppfølging av sønnen fra han ble syk i 2000 og frem til i dag og retter seg mot spesialisthelsetjenesten på X og Y universitetssykehus, Z, samt fastlegen.

Likestillings- og diskrimineringsombudet finner på bakgrunn av en kort realitetsbehandling av klagen at det ikke er grunnlag for å utrede saken ytterligere og henlegger den derfor. Ombudet vil samtidig understreke at henleggelsen ikke innebærer en vurdering av om behandlingen av sønnen generelt har vært kritikkverdig eller uforsvarlig. Det vises for øvrig til begrunnelse for henleggelsen under.

Henleggelsen kan påklages til likestillings- og diskrimineringsnemnda innen tre uker fra mottakelsen av dette brevet, se vedlagt orientering.

Sakens bakgrunn

Klagen gjelder medisinsk behandling ved fire forskjellige behandlingsinstitusjoner. Ombudet vil gi en kort fremstilling av de fire saksforholdene.

1. Klage på X

B ble henvist til X sykehus våren 2001. Sønnen fikk en akutt infeksjon og ble etter lang ventetid tatt imot av lege NN. A mener undersøkelsen var mangelfull, overflatisk og ukorrekt. Hun mener den mangelfulle behandlingen og avvisningen av sønnen egentlig var begrunnet i kulturforskjeller. Som grunnlag for sin påstand, viser hun blant annet til følgende journalførte beskrivelse fra konsultasjonen den 6.4.01:

”Fremstillingen(A sin, vår presisering) er noe springende, men noe må sannsynligvis tilskrives kulturforskjeller, men så vidt jeg forstår, har han i en årrekke i hvert fall etter at han kom i tenårene, hatt en tendens til tilbaketrukkethet, vært svært engstelig og nervøs, hatt angstanfall. ”

A mener at legens vurdering av ”kulturforskjeller” som et relevant forhold, gir grunn til å tro at etnisitet hadde betydning for videre oppfølging og diagnostisering av B. Hun mener B som en følge av dette ble feilvurdert og ikke ble tatt på alvor slik norske pasienter ville ha blitt. Hun mener feilvurderingen ble førende for hvordan andre helseinstitusjoner senere møtte sønnen og videre oppfølging av sønnens nevrologiske lidelse.

2. Klage på Z

A klager på måten hun og sønnen ble møtt på Z sommeren 2006. Hun mener sønnen trengte en akutt spesialistvurdering og utredning ved en nevrologisk avdeling. I stedet ble pasienten avvist på en måte hun oppfatter som fiendtlig, grov og intolerant uten en forståelig grunn.

Forholdet ble påklaget til Z som ikke fant at helsepersonell hadde opptrådt feil.

3. Klage på Y

A klager på at B ikke fikk tilbud om nødvendig helsehjelp på Y i perioden 2005-2007. Hun mener at de møtte en negativ holdning fra helsepersonell og at det fikk betydning for behandlingstilbudet og oppfølgingen av B. A viser blant annet til en ytring hun overhørte under en konsultasjon den 13. juni 2007 fra dr. NN ”De russerne kommer!”

Forholdet ble påklaget til Y, uten at de fikk noen tilbakemelding på klagen.

4. Klage på fastlege

A klager på Bs fastlege som hun mente over tid hadde trakassert sønnen og henne som pårørende. Hun viser blant annet til hans beskrivelser av henne i pasientjournalen til B. Hun finner beskrivelsene krenkende og nedlatende. Hun mener den dårlige behandlingen av henne ga henne varige psykiske og fysiske skader.

Ombudet har ikke innhentet noen redegjørelse fra noen av de instansene som A har klaget på. Det vises til begrunnelsene for ombudets konklusjon når det gjelder behandlingen av klagen.

Diskrimineringsombudsloven

Etter diskrimineringsloven § 4 er direkte og indirekte diskriminering forbudt. Ombudet håndhever loven. Etter diskrimineringsombudsloven § 3 femte ledd har ombudet i særlige tilfelle en skjønnsmessig adgang til å henlegge saker uten å ferdigbehandle den når det har vist at det ikke er grunn til å viderebehandle saken, se Ot. prp. nr. 34 (2004-2005), s. 100.

Slike tilfeller kan f. eks være at saken berører bagatellmessige forhold. Det gjelder ikke denne saken. Henleggelse kan også være aktuelt i tilfelle som ligger langt tilbake i tid eller der det er åpenbart at behandlingen ikke er i strid med diskrimineringsvernet.

Begrunnelse

Ombudet vil begrunne henleggelsen i forhold til X for seg, mens henleggelsene av de andre klagenes vil bli begrunnet under ett.

A klager på en rekke forhold ved oppfølgingen fra X Sykehus i 2001 som hun oppfatter som mangelfull. Ombudet skal kun vurdere spørsmålet om familiens etniske bakgrunn har påvirket den medisinske behandlingen og vurderingen av sønnen på en negativ måte. A har begrunnet sin påstand om diskriminering med at det fremgår av sønnens journal at kulturforskjeller ble nevnt av legen i et journalnotat og derfor kan ha innvirket på utredningen av sønnen.

En normal språklig forståelse av legens formulering gir ikke grunn til å tro at etnisitet innvirket negativt på legens medisinskfaglige vurdering. I journalnotatet omtaler legen As fremstilling av sønnens sykehistorie og forklarer den noe springende formen med kulturforskjeller. En påvisning av et forhold som berører etnisitet er ikke i seg selv tilstrekkelig til å gi grunn til å tro at det er skjedd en diskriminering. Det er ingen andre journalførte eller andre opplysninger som indikerer at etnisitet har blitt vurdert

som et relevant for oppfølgingen av sønnen. Ombudet oppfatter dessuten formuleringen som en nøytral konstatering.

Saken ligger i tillegg 7 år tilbake i tid. Ombudet skal i utgangspunktet behandle saker som gjelder diskriminering *etter* ikrafttredelse av diskrimineringsloven, det vil si etter januar 2006. I saker der det diskriminerende forholdet kan sies å være pågående, f. eks ved at det legger føringer for all videre oppfølging av en pasient, er det ikke utelukket at forholdet likevel kan være omfattet av diskrimineringsvernet. En utredning av et forhold som ligger langt tilbake i tid er lettest når forholdet gjelder lett objektivt konstaterbare faktum, men er ellers problematisk. Det gjelder særlig når undersøkelsen dreier seg om hva enkeltpersoner kan ha ment.

Ombudet henlegger derfor denne delen av klagen under henvisning til at forholdet ligger langt tilbake i tid, jf diskrimineringsombudsloven § 3, femte ledd.

Når det gjelder klagen på diskriminering i forhold til Y universitetssykehus, klagen mot Z og fastlege, finner ombudet at A omtaler dårlig behandling generelt uten at det foreligger noen opplysninger som tilsier at den dårlige behandlingen har hatt sammenheng med familiens etniske bakgrunn, språk eller annet som er vernet etter diskrimineringsloven.

Det er ikke tilstrekkelig i seg selv at den involverte parten har annen etnisk bakgrunn. Ombudet finner etter en kort realitetsvurdering av klagen ikke gir grunn til å gå videre med saken.

Konklusjon

Klagen henlegges med hjemmel i diskrimineringsombudsloven § 3 femte ledd.

Med vennlig hilsen

Beate Gangås
likestillings- og diskrimineringsombudet

Vedlegg: Orientering om klageadgang

Saksbehandler: Heidi Wyller

